VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Guia Docent
33647 Didàctica de l'educació física de l'educació primària

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	33647
Nom	Didàctica de l'educació física de l'educació primària
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	Facultat de Formació del Professorat	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	8 - Didàctica de l'educació física de l'educació primària	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
GARCIA MASSO, XAVIER	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

El currículum de l'Educació Primària té com a finalitat proporcionar a tot l'alumnat una educació que permeta afermar el seu desenvolupament personal i el seu benestar, portant-lo a adquirir aquelles habilitats i capacitats que els servisquen d'instruments per al seu desenvolupament al llarg de la vida. L'Educació Física en aquesta Etapa Educativa, reforça aquestes adquisicions des d'una perspectiva d'afavorir les relacions interpersonals incidint en valors de respecte, acceptació i cooperació transferibles al quefer quotidià, mitjançant la contribució de l'àrea al desenvolupament de les competències bàsiques. Així mateix, i de forma més específica, la seua acció educativa, s'orienta a desenvolupar les capacitats vinculades a l'activitat motriu i a l'adquisició d'elements de cultura corporal que contribuïsquen tant al desenvolupament personal, afavorint un equilibri entre allò físic, psíquic, i emocional, i a una millor qualitat de vida. D'altra banda, pretén també fomentar l'adquisició de capacitats que permeten reflexionar sobre el sentit i els efectes de l'activitat física que els portarà, alhora, a assumir actituds i valors adequats amb referència a la gestió del seu cos, així com a establir les bases d'una adequada educació per a l'oci.

L’assignatura de la Didàctica de l’Educació Física de l’Educació Primària pretén donar a conéixer a l'estudiantat, els beneficis de la pràctica de l’Educació Física en l’Educació Primària anteriorment mencionats. També s’afavorirà el coneixement dels fonaments teoricopràctics i didàctis en els quals se sustenta.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits previs

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

1305 - Grau Mestre/a Educació Primària

- Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Conèixer els fonaments teòrics i pràctics i comprendre els principis que contribueixen a la formació cultural, personal i social des de l'educació física.
- Conèixer i valorar de forma crítica el currículum oficial de l'educació física en l'educació primària.
- Dissenyar, desenvolupar i avaluar els continguts del currículum de l'educació física en l'educació primària.
- Dissenyar i regular escenaris d'aprenentatge en contextos de diversitat propis de l'educació física, amb una atenció especial a les diferències de gènere.
- Adquirir recursos per a fomentar la participació al llarg de la vida en les activitats físiques i esportives dins i fora de l'escola.
- Adquirir hàbits i destreses per a aprendre de forma autònoma i cooperativa, així com per a l'ús de les TIC en l'educació física.
- Saber reflexionar de forma crítica sobre les pràctiques d'aula d'educació física per innovar i millorar la pràctica docent.

RESULTATS D'APRENENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

En acabar la matèria, l'estudiant ha de ser capaç de:

1. Valorar, de forma crítica, les implicacions educatives que les diferents tendències de l'Educació Física han aportat a l'Educació Física Escolar.
2. Conéixer i saber diferenciar la naturalesa dels continguts que es donen en l'Educació Física.
3. Saber programar diferents continguts d'Educació Física per a l'Educació Primària.
4. Aplicar estratègies metodològiques i tècniques d'informació i comunicació (TIC) en funció dels objectius proposats.
5. Utilitzar espais i climes motivacionals diversos, per a estimular i optimitzar els aprenentatges dels xiquets i de les xiquetes.
6. Dissenyar adaptacions en contextos de diversitat.
7. Ser capaç de percebre, reflexionar i valorar, de forma crítica, les seues habilitats acadèmiques i d'intervenció educativa amb la finalitat de millorar-les.
8. Treballar en grup i prendre acords en el moment d'enfrontar-se a situacions problemàtiques de forma col·lectiva.

9. Escoltar a la resta i respectar les opinions plantejades pels altres.
10. Construir un text escrit, en grup, comprensible, organitzat i coherent.
11. Analitzar i argumentar, de forma crítica, tot tipus d'informació externa, tant textos escrits, com informacions audiovisuals i exposicions dels companys.
12. Aprendre a partir de la pràctica i avaluar-la com a mitjà d'enriquiment.
13. Argumentar, allò desitjat, amb facilitat i defendre-ho amb rigor.
14. Aconseguir ser cada vegada més autònom i cooperatiu en les activitats acadèmiques que calga realitzar.
15. Avaluar, amb objectivitat, el treball desenvolupat per u mateix i per la resta de companys.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. L'Educació Física i el seu valor educatiu

a) Identitat i concepte de l'Educació Física.
b) L'Educació Física i el seu valor educatiu.

2. Evolució històrica i tendències de l'Educació Física

a) Breu recorregut històric.
b) Corrents de l'Educació Física.

3. El currículum de l'Educació Física en l'Educació primària

a) Concepte i característiques generals.
b) Elements del currículum.
c) Presència i importància dels blocs de continguts en els diferents cicles educatius.

4. Didàctica de l'Educació Física

a) Organització i recursos didàctics.
b) Estils d'ensenyament i models pedagògics.
c) Les tasques i la progressió.
d) L'ús de les noves tecnologies TIC.

5. La programació en l'Educació Física

a) La programació daula: la sessió.
b) L'avaluació.
c) Les adaptacions curriculars.
d) Exposició de les programacions realitzades per l'alumnat: observació i anàlisi reflexiva i crítica en l'acció i sobre l'acció.

6. Ensenyament-aprenentatge dels diferents blocs de continguts de l'Educació Física en l'Educació primària

Bloc 1. Coneixement corporal i autonomía
Bloc 2. Habilitats motrius, coordinació i equilibri. Activitats en el medi natural.
Bloc 3. Expressió motriu i comunicació.
Bloc 4. Activitat física i salut.
Bloc 5. Jocs i activitats esportives.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	**150,00**	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia que es planteja per a aquesta assignatura es fonamentalment activa. S'utilitzaran en la seua majoria recursos docents que afavorisquen la implicació i participació de l'estudiant, en el seu procés d'aprenentatge, mitjançant entre d'altres, estratègies metodològiques: la de formar grups de treball cooperatius, grups de discussió...

L'assignatura s'estructura en diferents apartats:

Horari presencial 40%	
Classes d'aula	Classes teoricopràctiques en les quals s'inclouen sessions d'introducció als diferents temes i de desenvolupament d'una part dels continguts impartits pel professor/a i sessions teoricopràciques, de treball en grup, on els estudiants debatran i exposaran els treballs realitzats construint, desenvolupant i complementant els diversos temes. Es tindrà en compte i potenciarà l'anàlisi i la reflexió crítica de documents i lectures relacionades amb els diferents temes de la matèria. Per al desenvolupament d'aquest apartat s'utilitzaran diferents tècniques de dinàmica de grups i materials curriculars.
Classes d'aula - gimnàs	Classes pràctiques de contingut teoricopràctic impartides pel professor/a que inclouen sessió d'introducció als diferents continguts de l'educació motriu i el seu tractament didàctic; també es duran a terme exposicions i aplicació de sessions pràctiques, elaborades individualment i en grup, per part dels estudiants. S'utilitzaran diferents tècniques

	participatives i dinàmiques de grup, simulació de pràctiques docents, així com la utilització de materials didàctics i les TIC.
Horari setmanes flexibles	Els estudiants hauran d'assistir a les activitats programades pel Departament o Centre orientats pel professorat.
Horari no presencial 60%	
Horari lliure de treball i estudi autònom	L'horari de classe no presencial s'utilitzarà, per part de l'estudiant, per a elaborar els treballs proposat en l'assignatura. La dinàmica de treball es realitzarà mitjançant la formulació de preguntes rellevants, recerca d'informació, anàlisi, elaboració i posterior comunicació. Així mateix, durant aquest horari no presencial, els estudiants assistiran a les tutories convocades per part del professor/a per a realitzar el seguiment dels estudiants, de forma més personalitzada.

AVALUACIÓ

El model d'avaluació proposat per a l'assignatura és el d'avaluació contínua, formativa i compartida.

L'avaluació es realitzarà mitjançant:

1. La presentació, defensa i superació d'activitats i treballs proposats, individuals i/o en grup. La qualificació final de l'assignatura serà obtinguda mitjançant una mitjana ponderada de les qualificacions obtingudes en aquestes activitats i tasques:

1.1. En els treballs teòrics o teoricopràctics presentats es valorarà, entre d'altres aspectes: la coherència, la rellevància, les aportacions personals i de grup, la capacitat reflexiva i crítica, les innovacions i l'adequació de les fonts bibliogràfiques consultades.

1.2. En les exposicions es valorarà, entre d'altres aspectes: la coherència, la rellevància, l'organització, la facilitat de comunicació, l'adequació, l'originalitat i els recursos didàctics i tecnològics utilitzats.

1.3. La realització d'una prova o proves escrites sobre els continguts teòrico-pràctics de la matèria.

2. També es tindran en compte, en l'avaluació, el nivell de participació i implicació individual i en grup dels estudiants, tant dins de l'aula com en les activitats i tasques que es realitzen fora d'aquesta.

3. Per a entrar en l'avaluació contínua, l'assistència a les classes pràctiques ha de ser com a mínim d'un 80% del total dels crèdits.

4. Els/les estudiants/es que no s'ajusten a la dinàmica establerta per a l'avaluació contínua podran presentar-se a una prova escrita sobre continguts teòric-pràctics de tota la matèria.

5. L'alumnat que no superi l'assignatura en la primera convocatòria tindrà l'opció de presentar-se a la segona convocatòria seguint les mateixes pautes proposades en aquesta guia.

6. El plagi o l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial podrà ser sancionat d'adord amd l'Article 15 del reglament d'avalució i qualificació de la Universitat de València.

7. Es podrà requerir una qualificació mínima en alguns dels apartats o elements de l'avaluació perquè puga fer mitjana amb la resta d'elements.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Álvarez de Sotomayor, I. D., & Varela, C. (2022). La programación didáctica: Elementos Básicos. Editorial Universitas.

Blázquez, D. (Ed.). (2016). Métodos de enseñanza en educación física. Barcelona: Inde.

Blázquez, D. (2017). Cómo evaluar bien educación física. Barcelona: Inde.

Contreras, O.R. & Gutiérrez, D. (2021). El aprendizaje basado en proyectos en educación física. Barcelona: Inde.

García-González, L., Abós Catalán, Á., & Sevil-Serrano, J. (2020). Acción docente en educación física y actividades físico-deportivas: teoría basada en evidencias científicas (Vol. 291). Zaragoza: Prensas de la Universidad de Zaragoza.

Kirk, D., MacDonald, D., & Osullivan, M. (2006). The Handbook of Physical Education. London: SAGE Publications Ltd.

Lleixà, T. y Sebastiani, E. M. (coords.) (2016). Competencias Clave y Educación Física. Bercelona: Inde.

López Pastor, V.M. (coord). (2014). La evaluación en educación física: revisión de los modelos tradicionales y planteamiento de una alternativa. Buenos Aires: Miño y Dávila.

Lorente, E., & Martos, D. (2018). Educación Física y pedagogía crítica: Propuestas para la transformación personal y social. Lleida: Universitat de Lleida.

Navarro, A. (2012). Manual de didáctica de la Educación Física de la Educación Primaria. Valencia:

Publicacions Universitat de València.

- Pérez-Pueyo, A., Hortigüela-Alcalá, D., Fernández-Río, J., Calderón, A., García-López, L.M. et al. (2021). Los modelos pedagógicos en educación física: qué, cómo, por qué y para qué. León: Universidad de León. Servicio de Publicaciones.

Complementàries

- Arnold, P.J. (1991): Educación Física, movimiento y currículum. Madrid: Morata.

Baena-Extremera, A., & Granero-Gallegos, A. (2011). Contribución de las actividades físicas en el medio natural a la consecución de las competencias básicas. Trances, 3(5), 609-632.

Barrios J., López-Pastor, V. M., Pedraza, M. A., Ruano, C., y Sáez, J. (2016). Programar por dominios de acción motriz en Educación Física. Buenos Aires: Miño y Dávila Editores.

Bermejo-Martínez, G., Sevil-Serrano, J., García-González, L., y Generelo, E., & (2019). El papel de las familias en la promoción de hábitos saludables. Zaragoza: Universidad de Zaragoza.

Blázquez, D. (2013). Diez competencias docentes para ser mejor profesor de Educación Física: la gestión didáctica de la clase. Barcelona: Inde.

Chow, J. Y., Davids, K., Button, C., & Renshaw, I. (2016). Nonlinear Pedagogy in Skill Adquisition. An Introduction. New York, NY: Routledge.

DECRETO 106/2022, de 5 de agosto, del Consell, de ordenación y currículo de la etapa de Educación Primaria.

Gambau, V. (2015). Las problemáticas actuales de la educación física y el deporte escolar en España. Revista Española de Educación Física y Deportes, 411, 53-69.

Garagordobil, M. (2004). Juegos cooperativos y creativos para niños de 10 a 12 años. Madrid: Pirámide.

Del Valle, S., García, M.J. (2007). Cómo programar en Educación Física paso a paso. Barcelona: Inde.

- Fernández-Río, J., Calderón, A., Alcalá, D. H., Pérez-Pueyo, A., & Cebamanos, M.A. (2016). Modelos pedagógicos en educación física: consideraciones teórico-prácticas para docentes. Revista Española de Educación Física y Deportes, (413), 55-75.

García-González, L. (2021). Cómo motivar en educación física: Aplicaciones prácticas para el profesorado desde la evidencia científica. Zaragoza: Servicio de Publicaciones. Universidad de Zaragoza.

Haywood, K. M., & Getchell, N. (2014). Life Span Motor Development. Champaign: Human Kinetics.

López-Pastor, V.M.,Pedraza, M.A., Ruano, C., Sáez, J. (2017). Educación Física y dominios de acción motriz. Buenos Aires: Miño y Dávila Editores.

Méndez-Giménez, A. (2003). Nuevas propuestas lúdicas para el desarrollo curricular de Educación Física. Barcelona: Editorial Paidotribo.

Méndez-Giménez, A. (2014). Modelos de enseñanza en Educación Física. Madrid: Grupo 5.

Molina-García, J. (2016). Recomendaciones de práctica de actividad física y contextos de intervención en la edad escolar: el rol del centro educativo. En Gadivia, V. (Coordinador), Los ocho ámbitos de la Educación para la Salud en la Escuela (pp.113-127). Valencia: Tirant Humanidades.

Mosston, M. y Ashworth, S. (2008). Teaching Physical Education. The Spectrum Institute for Teaching and Learning. Londres: Pearson Education.

- Rodríguez-García, P. L. (2006). Educación física y salud en primaria: hacia una educación corporal significativa y autónoma. Barcelona: Inde.

Pérez-Ramírez, C. (1993). Evolución histórica de la Educación Física. Apunts. Educación física y deportes, 3(33), 24-38.ç

Real Decreto 157/2022, de 1 de marzo, por el que se establecen la ordenación y las enseñanzas mínimas de la Educación Primaria

Reina, R., Sierra, B., García-Gómez, B., Fernández-Pacheco, Y., Hemmelmayr, I., García-Vaquero, M. P., ... & Roldán, A. (2016). Incluye-T: Educación Física y Deporte Inclusivo. Elche: Limencop SL.

Rodríguez García, P. L. (2006). Educación física y salud en primaria: hacia una educación corporal significativa y autónoma. Bercelona: Inde.

Ríos, M. (2017). 565 Juegos y tareas de iniciación deportiva adaptada a las personas con discapacidad. Barcelona: Paidotribo.

Sáenz-López, P. (1999). La importancia de la Educación Física en Primaria. Apunts, Educación Física y Deportes,57, 20-31.

Sicilia, Á. y Delgado, M. (2002). Educación física y estilos de enseñanza. Barcelona: Inde.

Soca-rel (2021). Educación Física como herramienta de transformación social. Pretextos críticos. Barcelona: Inde.

Tena, I. (2018). Expresión corporal desde la danza creación: proceso de elaboración de una unidad didáctica en Educación Infantil y Primaria. Zaragoza: Prensas Universitarias de Zaragoza.

Whitehead, M. (2010). Physical Literacy. Throughout the lifecourse. New York, NY: Routledge.